

3. Viner K. How technology disrupted the truth. *The Guardian*. 12 Jul. 2016. URL: <https://www.theguardian.com/media/>

4. Aspernäs J., Erlandsson A., Nilsson A. Misperceptions in a post-truth world: Effects of subjectivism and cultural relativism on bullshit receptivity and conspiracist ideation. *Journal of Research in Personality*. 2023. 105, art. no. 104394

Татьянченко С.А.

Аспирант Київського університету

інтелектуальної власності

та права Національного університету

“Одеська юридична академія”

РЕФЛЕКСІЇ ПОНЯТТЯ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ В ПОЗИТИВНО ПРАВОВИЙ КОНЦЕПЦІЇ ПРАВОРОЗУМІННЯ

Актуальність даної теми обумовлена наявністю двох основних складових у природі права: природного і позитивного. Позитивне право представляє собою закріплений в офіційних джерелах нормативний регулятор, за допомогою якого визначаються рамки припустимої та відповідної поведінки осіб, а також компетентні державні органи приймають обов'язкові юридичні рішення. Це право виникає в результаті правотворчої діяльності держави. Офіційні джерела права відображають лише частину природного права, оскільки інший його аспект існує у формі принципів, правосвідомості та інших юридичних явищ.

Поняття "право власності" є одним з ключових термінів цивільного законодавства в будь-якій країні світу, представляючи собою класичний інститут цивільного права з багатовіковою історією. Власність завжди була і залишається однією з тем, навколо яких виникають постійні дискусії і яку вивчають найвидатніші розуми людства. Зміни відносин власності в суспільстві та утвердження нового порядку цих відносин часто викликали соціальні перетворення в історії світу [1, с.88].

На сучасному етапі існує загальна думка, що власність є економічною категорією, що існує незалежно від волі людей, у той час як право власності є

ідеологічним явищем, породженим розумом людини. Юридичне ставлення до власності представляє собою форму економічного відношення власності. У простому, побутовому розумінні право власності визначає ставлення особи або групи до речі, яка їм належить, як до своєї, і до такої, яка не належить їм, як до чужої. Однак у юридичному розумінні право власності вказує на відносини людини до речі, оскільки об'єктом регулювання є суспільні відносини, тобто відносини між людьми.

Приватна власність представляє собою одну з форм власності, яку визнають як абсолютне та законом захищене право фізичної або юридичної особи, або групи осіб, на об'єкт власності, такий як продукти праці, засоби виробництва, гроші, цінні папери, рухоме та нерухоме майно тощо. Приватна власність на засоби виробництва є одним із ключових факторів переходу країни до ринкової економіки.

Індивідуально-трудова приватна власність визначається тим, що для господарської діяльності громадянин використовує власні засоби виробництва та свою робочу силу. Якщо для господарської діяльності використовується праця членів сім'ї, така власність є сімейно-трудовою приватною. Індивідуальний власник може також використовувати для господарської діяльності працю найманих робітників, утворюючи індивідуально-капіталістичну приватну власність [2, с.166].

Партнерська приватна власність характеризується тим, що кілька фізичних чи юридичних осіб об'єднують свої капітали чи майно з метою спільної підприємницької діяльності.

Корпоративна (акціонерна) приватна власність визначається тим, що капітал формується через випуск і продаж акцій. Об'єктом власності, крім капіталу, є інше майно, яке набувається в результаті господарської діяльності, поєднуючи приватну власність і колективне її використання.

Межі між приватною і суспільною формами власності є досить гнучкими через різноманітні процеси, такі як націоналізація та роздержавлення (приватизація) [3, с.30].

Таким чином, поняття приватної власності розглядається в контексті позитивно-правової концепції праворозуміння. Приватна власність розглядається як

абсолютне і законом захищене право фізичних та юридичних осіб на об'єкти власності, такі як продукти праці, засоби виробництва, гроші тощо. Приватна власність є ключовим фактором переходу до ринкової економіки в рамках позитивно-правового підходу. Власність розглядається як економічна категорія, а право власності – як ідеологічне явище, породжене розумом людини, що відображає позитивний правовий погляд на цей інститут.

Список джерел:

1. Актуальні проблеми філософії права: посібник. О. М. Балинська, А. С. Токарська, В. А. Яценко; за заг. ред. О. М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 612 с.
2. Право приватної власності на житло та його обмеження : монографія. І. В. Лисенко, А. М. Лисенко, К. В. Скиданов, Л. В. ПеБібліогр. с. 165–179.
3. Сучасні тенденції розвитку приватно-правових відносин в умовах євроінтеграційних процесів : матеріали Всеукр. наук-практ. конф. (м. Дніпро, 23 листоп. 2022 р). Дніпро. ДДУВС. 2022. 644 с.

Шапошникова І.В.

Херсонський державний університет

СТРАХ ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ: ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ ДЕ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Аналізована проблема набула актуальності тому, що початок повномасштабної військової агресії росії проти України призвів до глобальних зрушень не тільки на рівні функціонування соціальних інститутів, а й у соціальних середовищах у межах різних адміністративних територій нашої країни. Ці зрушення відбувалися (та й донині відбуваються) у залежності від того, який статус має територія: тимчасово окупована, де окупована, зона проведення активних бойових дій, територія з великою кількістю вимушено переміщених осіб, підтоплена територія у наслідок підриву дамби Каховської ГЕС, територія з майже повністю зруйнованою інфраструктурою тощо. Як наслідок, виникають соціальні проблеми, активними діячами яких стають як великі і малі соціальні групи, так і окремі індивіди. На думку Олександра Кацьори «соціальна проблема включає в себе дві складові: об'єктивну складову – реальну ситуацію або об'єктивну умову, що має